

Методи навчання, що забезпечують студентоцентрованість та стимулюють ініціативність

Кафедра загальної хірургії: практичні заняття включають залучення студентів у лікувальний процес в перевязочних, маніпуляційних, операційних, кабінетах інструментальної діагностики за згодою хворих.

Кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб: Практичні навички по деяким фізикальним методам дослідження відпрацьовуються у симуляційному центрі факультету. Також використовуються відеозаписи еталонних методик обстеження Викладачами кафедри при проведенні практичних занять активно використовуються кейс-методи та проблемно-орієнтоване навчання, а саме - аналіз реальних клінічних випадків. Peer-to-peer навчання між студентами під час клінічного розбору кейсів.

Кафедра мікробіології, вірусології, епідеміології з курсом інфекційних хвороб: Розгляд реальних клінічних випадків, де студенти в малих групах мають визначити можливого збудника, методи діагностики та лікування певних інфекційних патологій, студенти самостійно шукають відповіді на проблемне питання, проходження «станцій» з різними завданнями (розпізнати мікроорганізм під мікроскопом, пояснити механізм резистентності, скласти схему інфекційного процесу), розв'язання ситуаційних задач по інфекційних хворобах і фтизіатрії. Розігрування ситуацій «лікар – пацієнт – лабораторія». Дискусії на теми антибіотикорезистентності чи вакцинації. Такі методи перетворюють студентів із пасивних слухачів на активних учасників, розвивають критичне мислення й роблять мікробіологію, інфекційні хвороби, фтизіатрію, епідеміологію «живою» наукою.

Кафедра педіатрії з дитячими інфекційними хворобами:

Метод конкретних ситуацій (кейс-метод);

Творчі завдання: ментальні карти, навчальні відеофільми, подкасти. Симуляційне навчання – стандартизований пацієнт (вільний від занять викладач грає роль пацієнта за заданим сценарієм).

Симуляційне навчання з використанням фантомів та манекенів з вбудованими сенсорами, які реагують на дії студента (первинна реанімація новонародженого, серцево-легенева реанімація тощо).

Рольові імітаційні ігри: імітація міжособистісних ситуацій (конфлікти, інформована згода, етичні дилеми); симуляція роботи мультидисциплінарної команди (лікарі вузьких спеціальностей, медсестра, лаборант); відпрацювання алгоритмів взаємодії в екстрених ситуаціях (з використанням мультимедійних засобів). Лекції проводяться з інтерактивним компонентом.

Кафедра біохімії та фармакології: 1. Метод перевернутого класу. Студенти самостійно опрацьовують теоретичний матеріал у відео-лекціях та презентаціях, розміщених на сайті електронного навчання УжНУ, а на занятті розв'язують практичні завдання, дискутують, розбирають проблемні питання.

2. Метод клініко-біохімічних ситуаційних задач. Спрямований на формування у студентів-медиків умінь інтегрувати теоретичні знання з біохімії у практичну діяльність. Студентам пропонуються ситуаційні задачі, побудовані на прикладах реальних або змодельованих клінічних випадків (патології обміну речовин, ензимопатії, захворювань внутрішніх органів

тощо). Здобувачі аналізують вихідні дані (результати лабораторних досліджень, клінічні симптоми, анамнез), обговорюють у групах можливі варіанти діагнозу, патомеханізми виникнення порушень та обґрунтовують необхідні біохімічні тести для уточнення та моніторингу перебігу захворювання та ефективності їх лікування.

3. Метод кейсів (case-study). Викладачі пропонують студентам реальні чи змодельовані медичні випадки, а студенти, розподілені на групи, аналізують проблему, формують рішення та презентують його.

4. Онлайн-інтерактивні інструменти. Викладачі використовують Moodle для миттєвого опитування студентів, перевірки знань у формі гри. Це створює змагальний і водночас інтерактивний ефект.

5. Метод проблемного навчання (problem-based learning, PBL). Викладачі ставлять студентам відкриту проблемну задачу без готового рішення. Студенти самостійно шукають інформацію з різних джерел, дискутують і формують аргументовані відповіді.

6. Студентські науково-дослідні гуртки. Викладачі залучають студентів до наукових досліджень та спільних публікацій. Це сприяє практичному засвоєнню знань та формуванню дослідницьких компетентностей. У ході науково-дослідної роботи студенти також отримують знання щодо академічної доброчесності.

7. Викладачі активно використовують сайт електронного навчання та комп'ютерний клас для проведення тестувань під час оцінювання рівня знань здобувачів вищої освіти, зокрема з іспиту «КРОК-1», як тестового компоненту ЄДКІ. Здобувачі вищої освіти забезпечені повною доступністю до матеріалів, необхідних для опанування навчальної дисципліни.

Кафедра анатомії людини та гістології: Навчальна дисципліна «Анатомія людини» забезпечена необхідними медичними високотехнологічними симуляторами, фантомами та муляжами, діагностичними засобами та приладами. Особливе місце займає мультимедійний анатомічний 3D стіл - високотехнологічний інструмент віртуального розтину та візуалізації тіла людини. Програмне забезпечення це: відеопрезентації лекцій, повний текст лекцій; ситуаційні задачі до модулів; методичні рекомендації за темами; електронний банк тестових завдань типу Крок, банк тестових завдань на паперових носіях, ситуаційні завдання; індивідуальні варіанти білетів з питань модульного контролю.

Кафедра факультетської терапії: Внутрішня медицина: Використовуємо Рольові ігри; Кейс-метод (студенти готують по кожній темі нозологію та коротку історію хвороби); Метод мозкового штурму.

Фізіотерапія, спортивна медицина: на практичних заняттях використовуємо 1. Метод рольової гри (при проведенні фізкультурних проб та лікувально-педагогічного контролю) 2.

Інтерактивні презентації з цікавими повідомленнями по темі заняття, що є базою підготовки матеріалу до студентської наукової конференції. 3.Метод усного опитування, що розвиває у студентів навички медичного та правильного стилю мовлення , логічного мислення й відтворення засвоєних знань.

Ендокринологія: Технологія ситуативного моделювання: Симуляційне навчання (клінічні сценарії), кейс-методи, дискусійні питання.

Кафедра хірургічних хвороб: 1. Викладачі кафедри активно використовують симуляційний клас медичного факультету, який дає змогу засвоїти та удосконалити практичні навички у студентів

2. На практичних заняттях викладачі використовують тренажери для виконання лапароскопічних та відеоендоскопічних маніпуляцій

3. Під час проведення практичних занять широко впроваджені професійні ігрові технології спрямовані на розвиток логіки та клінічного мислення, які дозволяють сформулювати у студента вміння вирішувати клініко-діагностичні завдання на основі вибору хірургічної тактики залежно від даних лабораторних та інструментальних методів діагностики, клінічної ситуації тощо

4. Тренінгові технології: система діяльності для відпрацювання певних алгоритмів вирішення типових симуляційних сценаріїв практичних завдань за допомогою гаджета

5. Психологічні тренінги при роботі з пацієнтом та його родиною для стимулювання інтелектуального розвитку

6. Технології спілкування з стандартизованим або звичайним пацієнтом з метою розвитку діалогового мислення у взаємодіючих дидактичних системах

7. З метою кращого засвоєння пройденого навчального матеріалу практичне заняття прийнято завершувати аналізом помилок, колізій, казусів тощо

8. Застосування брейнстормінгу – «мозкового штурму» на основі засвоєних знань попередніх курсів

9. Дискусія із запрошенням фахівця практичної медицини

10. Розподіл підгрупи студентів на дві групи із розбором конкретної клінічної ситуації: перша група – практичні лікарі, які апелюють, а друга – експерти галузі, які оцінюють та коментують правильність клініко-діагностичного алгоритму та хірургічної тактики учасників першої групи

11. Публічний виступ групи студентів з певної теми практичного заняття з наступною дискусією та оцінкою викладу матеріалу іншими студентами підгрупи

12. Тренінги біля ліжка пацієнта за згоди хворого

Кафедра акушерства та гінекології:

1. Симуляційне навчання під час проведення практичних занять.

2. Тренінг з студентами в симуляційному класі з використанням фантомів, манікенів, симуляторів, інструментаріїв.

Кафедра сімейної медицини та амбулаторної допомоги: "Методика навчання об'єктивному структурованому клінічному обстеженню пацієнтів у практиці сімейного лікаря за системою: «Риба OSCE»

Автори проекту: Колесник Павло Олегович, Колесник Андрій Павлович, Яким Ірина Юрївна, Микита Ірина Володимирівна, Джордж Еусебо Куодза,

«Риба OSCE» – практична навчальна модель ведення пацієнта сімейним лікарем, розроблена на основі західної системи об'єктивного структурованого клінічного обстеження (Objective structured clinical examination (OSCE)). «Риба OSCE» утворена за допомогою простих для запам'ятовування мнемонічних схем й аббревіатур, об'єднує в собі принципи сфокусованого збору анамнезу, навички комунікації та відпрацьовує систему клінічного мислення.

На основі даної методичної моделі розроблено навчальну відео-лекцію, а також ряд відео-фільмів з ведення різних синдромів у практиці сімейного лікаря. Методику успішно апробовано при навчанні студентів-медиків 2,3,6 курсів. Методику підготовлено українською і англійською мовами. Кафедра СМАД має ряд баз для клінічного стажування : клініка "Інтерфемелі", пансіонат для людей похилого віку "Родинне тепло", реабілітаційний центр "Копф".

Кафедра госпітальної терапії: Доц. Кедик А.В. використовує інтерактивну дошку MIRO для створення, спілкування та оцінки здатності студентів розв'язувати індивідуальні клінічні сценарії.

Доц. Куцин О.О. задіює платформу Google Classroom для накопичення інформації та створення індивідуальних завдань для студентів. Для кожної окремої дисципліни є окремий клас. Значна частина студентів продовжує користуватися платформою і під час інтернатури та початку лікарської роботи.

Починаючи з вересня 2025 року, у зв'язку із введенням до робочих програм симуляційних занять, викладачі 6 курсу (доц. Прилипко Л.Б., ас. Трунтаєва М.Ю., доц. Лазур Я.В., доц. Кедик А.В. та доц. Куцин О.О.) долучилися до створення симуляційних сценаріїв для студентів та дають змогу студентам самостійно створювати власні симуляційні сценарії, надалі обговорюючи та виправляючи допущені помилки; вивірені сценарії будуть додані у банк симуляційних сценаріїв кафедри. Подібна робота проводиться доц. Вантюх Н.В., доц. Куцин О.О. для студентів 5 курсу.

Викладач Непійпова Н.Е. на модулі "Військово-польова терапія" зі студентами 5 курсу проводить симуляційні заняття на базі симуляційного центру медичного факультету, де вони на практиці закріплюють навички, отримані протягом теоретичного вивчення модуля. При вивченні дисципліни "Функціональні методи діагностики в кардіології" студенти навчаються використовувати додаток STETOPHONE та додаток TAYRA AI Протягом останніх 2ох років проф. Рішко М.В., доц. Чендей Т.В., доц. Куцин О.О., доц. Кедик А.В. підготували 4 групи студентів до виступу на всеукраїнській платформі "Студент-студенту" у співпраці з Харківським національним медичним університетом ім. Каразіна, виступи студентів УЖНУ мають найбільшу кількість переглядів на даній платформі.

Кафедра внутрішньої медицини: 1. Використовуються інтерактивні клінічні кейси, симуляційні тренінги та онлайн-платформи (Kahoot, Mentimeter, Slido тощо) для обговорення діагностики й лікування, що сприяє критичному мисленню студентів.

2. Навчання сучасним методам діагностики внутрішніх хвороб, зокрема впровадження методики ультразвукової діагностики POCUS (Point Of Care Ultrasound) із використанням портативного універсального датчика УЗД біля ліжка хворого, проведення алергодіагностики методом шкірного прик-тесту (один із золотих стандартів алергодіагностики) і визначення концентрації NO у видихуванному повітрі (FeNO) під час практичних занять і виробничої практики студентів для вдосконалення практичних навичок.

3. Застосовуються методи «team-based learning» і PBL (Problem Based Learning) із використанням програм Freerplane і Freemind, що стимулюють активну участь і клінічне мислення студентів.

Кафедра онкології: Викладачі кафедри онкології, які викладають дисципліни «екстрена та невідкладна медична допомога» та «анестезіологія та інтенсивна терапія», проводять біля половини занять у сучасних симуляційних класах на медичному факультеті, тобто максимально використовують можливості сучасного викладання.